

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 9 d.*

(2016 m. rugsėjo 7 d. nutartimi ištaisytas sprendimas)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Intelektinė ir pramoninė nuosavybė — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29/EB — 5 straipsnio 2 dalies b punktas — Atgaminimo teisė — Išimties ir apribojimai — Kopijavimas asmeniniam naudojimui — Teisinga kompensacija — Finansavimas iš bendrojo valstybės biudžeto — Leistinumai — Sąlygos“

Byloje C-470/14

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2014 m. rugsėjo 10 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. spalio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA),

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA),

Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos (VEGAP)

prieš

Administración del Estado,

Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic),

dalyvaujant

Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión (AISGE),

Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO),

Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),

Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE),

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE),

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis J. Malenovský (pranešėjas), teisėjai M. Safjan, A. Prechal, S. Rodin ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. spalio 1 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales* (EGEDA), *Derechos de Autor de Medios Audiovisuales* (DAMA) ir *Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos* (VEGAP), atstovaujamų advokato J. Suárez Lozano,
- *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales* (Ametic), atstovaujamos advokatų A. González García ir D. Sarmiento Ramirez-Escudero,
- *Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión* (AISGE), atstovaujamos advokato J. Montes Relazón,
- *Centro Español de Derechos Reprográficos* (CEDRO), atstovaujamo *procuradora* S. Vázquez Senin, padedamos advokatų I. Aramburu Muñoz ir J. de Fuentes Bardají,
- *Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales* (AGEDI), *Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España* (AIE) ir *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE), atstovaujamų advokatų J. Marín López ir R. Blanco Martínez,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. Sampol Pucurull,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos A. Magrippi ir S. Charitaki,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir D. Segoin,
- (ištaisyta 2016 m. rugsėjo 7 d. nutartimi) Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski, padedamo ekspertų L. Holopainen ir M. Grönroos,
- Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos E. Leonhardsen ir M. Schei,
- Europos Komisijos, atstovaujamos É. Gippini Fournier ir J. Samnadda,

susipažinęs su 2016 m. sausio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 5 straipsnio 2 dalies b punkto išaiškinimo.

- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales* (EGEDA), *Derechos de Autor de Medios Audiovisuales* (DAMA) ir *Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos* (VEGAP) ginčą su *Administración del Estado* (Valstybės administracija, Ispanija) ir *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales* (Ametic) dėl nacionalinės teisės aktų, susijusių su iš bendrojo valstybės biudžeto finansuojamos teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistema.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2001/29 4, 9, 31, 35 ir 38 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(4) Suderinta teisinė autorių teisių ir gretutinių teisių sistema, padidindama teisinį aiškumą [saugumą] ir nustatydamą aukštą intelektualinės nuosavybės apsaugos lygį, skatins esmines investicijas į kūrybingumą ir novatoriškumą, įskaitant tinklų infrastruktūrą, ir savo ruožtu padės Europos pramonės augimui ir padidėjusiam konkurencingumui tiek turinio rengimo, tiek informacinės technologijos srityje, ir apskritai įvairiose pramonės ir kultūros srityse. Tai užtikrins užimtumą ir skatins kurti naujas darbo vietas.

<...>

(9) Kiekvienas autorių teisių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai. Jų apsauga padeda užtikrinti kūrybingumo palaikymą ir plėtojimą autorių, atlikėjų, prodiuserių, vartotojų, kultūros, pramonės ir apskritai visuomenės labui. Dėl to intelektualinė nuosavybė yra pripažinta sudedamąja nuosavybės dalimi.

<...>

(31) Turi būti išlaikyta derama pusiausvyra tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų teisių ir interesų, taip pat tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų ir saugomų objektų naudotojų. Valstybių narių nustatytos ir šiuo metu egzistuojančios išimties ir teisių apribojimai turi būti iš naujo įvertinti atsižvelgiant į naują elektroninę terpę. Egzistuojantys išimčių ir tam tikrų teisių apribojimų skirtumai turi tiesioginį neigiamą poveikį autorių teisių ir gretutinių teisių vidaus rinkos veikimui. Tokie skirtumai galėtų dar labiau išryškėti numatant tolesnę kūrinių tarpvalstybinio naudojimo ir tarptautinės veiklos plėtrą. Siekiant užtikrinti deramą vidaus rinkos veikimą, tokios išimties ir apribojimai turėtų būti darniau apibrėžti. Jų derinimo laipsnis turėtų būti grindžiamas jų poveikiu sklandžiam vidaus rinkos veikimui.

<...>

(35) Taikant tam tikras išimtis ar apribojimus teisių turėtojais turėtų gauti teisingą atlyginimą, kad jiems būtų deramai kompensuota už naudojimąsi jų saugomais kūrinių ar kitais objektais. Nustatant tokio atlyginimo formą, išsamią tvarką ir galimą dydį kiekvienu atveju turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias aplinkybes. <...>

<...>

(38) Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti išimtį ar apribojimus atgaminimo teisei tam tikriems garso, vaizdo ir audiovizualinės medžiagos atgaminimo asmeniniam naudojimui atvejams, kartu nustatant ir teisingą kompensaciją. Gali būti įdiegiamos arba toliau taikomos teisių turėtojams žalą kompensuojančios atlyginimo sistemos. <...>“

4 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Atgaminimo teisė“ nustatyta:

„Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visą arba iš dalies:

- a) autoriams – savo kūriniais;
- b) atlikėjams – savo atlikimų įrašus;

<...>“

5 Šios direktyvos 5 straipsnio „Išimtys ir apribojimai“ 2 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės 2 straipsnyje nustatytai atgaminimo teisei gali nustatyti išimtis arba apribojimus šiais atvejais:

<...>

- b) kai atgaminama asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje ir atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų, su sąlyga, kad teisių turėtojai gautų teisingą kompensaciją, priklausomą nuo 6 straipsnyje nurodytų techninių apsaugos priemonių taikymo ar netaikymo atitinkamam kūriniai ar objektui;

<...>“

Ispanijos teisė

6 2011 m. gruodžio 30 d. *Real Decreto-Ley 20/2011 sobre medidas urgentes en materia presupuestaria, tributaria y financiera para la corrección del déficit público* (Karaliaus dekretas-įstatymas Nr. 20/2011 dėl skubių biudžeto, mokestinių ir finansinių priemonių, skirtų valstybės biudžeto deficitui koreguoti) (BOE, Nr. 315, 2011 m. gruodžio 31 d., p. 146574) įtvirtinta dešimta papildoma nuostata „Teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistemos pakeitimas“ (toliau – dešimta papildoma nuostata), kurioje, be kita ko, numatyta:

„1. Teisinga kompensacija už kopijavimą asmeniniam naudojimui, numatyta 1996 m. balandžio 12 d. [*Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual* (Kodifikuotos redakcijos įstatymas dėl intelektualinės nuosavybės)], patvirtinto [*Real Decreto Legislativo 1/1996* (Karaliaus Įstatyminis dekretas Nr. 1/1996)], 25 straipsnyje ir kurios ribos apibrėžtos šio įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje, yra panaikinama.

2. Vyriausybė dekretu nustato iš bendrojo valstybės biudžeto finansuojamos teisingos kompensacijos mokėjimo gavėjams tvarką.

<...>“

7 2012 m. gruodžio 7 d. *Real Decreto 1657/2012 que regula el procedimiento para el pago de la compensación por copia privada con cargo a los Presupuestos Generales del Estado* (Karaliaus dekretas Nr. 1657/2012, kuriuo nustatoma kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui mokėjimo iš bendrojo valstybės biudžeto tvarka) (BOE, Nr. 295, 2012 m. gruodžio 8 d., p. 84141) įgyvendinama ši dešimta papildoma nuostata.

8 Šio Karaliaus dekreto 1 straipsnyje „Dalykas“ nurodyta:

„Šiuo Karaliaus dekretu siekiama reglamentuoti:

a) metinio teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui dydžio nustatymo remiantis padaryta žala procedūrą ir objektyvius kriterijus;

b) iš bendrojo valstybės biudžeto finansuojamos teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui apskaičiavimo ir mokėjimo gavėjams procedūrą.“

9 Šio Karaliaus dekreto 3 straipsnio „Kompensacijos dydis“ 1 dalyje nurodyta:

„Tinkama suma atlyginti žalą, kurią atgaminimo teisės turėtojai patiria dėl kopijavimo asmeniniam naudojimui išimties, apibrėžtos kodifikuotos redakcijos Įstatymo dėl intelektualinės nuosavybės, patvirtinto 1996 m. balandžio 12 d. Karaliaus įstatyminiu dekretu Nr. 1/1996, 31 straipsnyje, nustatymo, neviršijant kiekvieniems finansiniams metams sudaryto biudžeto, nustatoma švietimo, kultūros ir sporto ministro įsakymu 4 straipsnyje nurodyta tvarka.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 Pareiškėjos pagrindinėje byloje – tai intelektualinės nuosavybės teisių kolektyvinio administravimo organizacijos, įgaliotos rinkti teisių turėtojams skirtą teisingą kompensaciją jų kūrybinių arba saugomų objektų kopijavimo asmeniniam naudojimui atveju.

11 2013 m. vasario 7 d. jos pateikė skundą *Tribunal Supremo* (Ispanijos Aukščiausiasis Teismas, Ispanija), nagrinėjančiam administracines bylas, dėl Karaliaus dekreto Nr. 1657/2012 panaikinimo.

12 Šis teismas vėliau leido *Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión* (AISGE), *Centro Español de Derechos Reprográficos* (CEDRO) ir *Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales* (AGEDI), *Entidad de Gestión, Artistas, Intérpretes o Ejecutantes* ir *Sociedad General de Autores y Editores* (SGAE) įstoti į bylą. Kai kurios iš šių kitų intelektualinės nuosavybės teisių kolektyvinio administravimo asociacijų pačios pateikė skundus dėl Karaliaus dekreto Nr. 1657/2012.

13 Grįsdamos savo reikalavimus pareiškėjos pagrindinėje byloje teigia, kad Karaliaus dekretas Nr. 1657/2012 dėl dviejų priešasčių nesuderinamas su Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktu. Pirma, jos iš esmės teigia, jog minėtoje nuostatoje reikalaujama, kad teisingą kompensaciją, skiriamą teisių turėtojams kopijavimo asmeniniam naudojimui atveju, bent galiausiai turi padengti fiziniai asmenys, sukėlę dėl šio kopijavimo padarytą žalą jų išimtinio atgaminimo teisei, o pagal dešimtą papildomą nuostatą ir Karaliaus dekretu Nr. 1657/2012 nustatytą mechanizmą ši kompensacija turi būti mokama iš bendrojo valstybės biudžeto, taigi perkeliama visiems mokesčių mokėtojams. Antra, jos teigia, kad šiais teisės aktais nėra užtikrinamas teisingas šios kompensacijos pobūdis.

14 Savo ruožtu atsakovai pagrindinėje byloje teigia, kad pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą nedraudžiama valstybei narei nustatyti tokios priemonės, kaip numatytoji dešimtoje papildomoje nuostatoje ir Karaliaus dekretu Nr. 1657/2012.

- 15 Priminę aplinkybes, dėl kurių Ispanijos valdžios institucijos pakeitė iki 2011 m. galiojusią mokesčio už skaitmenines laikmenas priemonę teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui, finansuojamos iš bendrojo valstybės biudžeto, sistema, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma nurodė, kad pagal nesiejimo su biudžeto įplaukomis principą šis naujas mechanizmas, kitaip nei ankstesnis, finansuojamas visų Ispanijos mokesčių mokėtojų, nepaisant to, ar jie gali kopijuoti asmeniniam naudojimui, ar ne. Iš esmės jis klausia, ar Direktyva 2001/29 turi būti aiškinama taip, jog pagal ją reikalaujama, kad valstybės narės, kurios pasirinko tokį mechanizmą, užtikrintų taip pat, kaip ir tuo atveju, jei būtų pasirinkusios nustatyti mokesťį, kad tiesiogiai ar netiesiogiai jo išlaidas padengtų tik asmenys, kurie gali daryti žalą teisių turėtojams dėl to, kad kopijuoja arba gali daryti kopijas asmeniniam naudojimui. Jei atsakymas būtų neigiamas, šis teismas klausia, ar tai, kad suma, skirta teisingai kompensacijai teisių turėtojams, iš anksto nustatoma kiekvieniems biudžetiniams metams, leidžia užtikrinti teisingą šios kompensacijos pobūdį.
- 16 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą atitinka teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistema, kuri, įvertinus realiai padarytą žalą, finansuojama iš bendrojo valstybės biudžeto, nesant galimybės užtikrinti, kad minėtos kompensacijos išlaidas padengs asmeninio naudojimo kopijų naudotojai?
2. Jei į pirmesnę klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą atitinka tai, kad nors kaip teisinga kompensacija už kopijavimą asmeniniam naudojimui iš bendrojo valstybės biudžeto skirta bendra suma apskaičiuojama remiantis realiai padaryta žala, ji neturi viršyti kiekvieniems finansiniams metams nustatytų biudžeto ribų?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 17 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistema, kuri, kaip pagrindinėje byloje, finansuojama iš bendrojo valstybės biudžeto, nesant galimybės užtikrinti, kad minėtos kompensacijos išlaidas padengs asmeninio naudojimo kopijų naudotojai.
- 18 Šiuo klausimu reikia nurodyti, pirma, kad pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą valstybės narės gali nustatyti šios direktyvos 2 straipsnyje numatytos išimtinės atgaminimo teisės išimtis arba apribojimus, kai atgaminama asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje ir atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų, su sąlyga, kad šios išimtinės teisės turėtojai gautų teisingą kompensaciją, atsižvelgiant į šios direktyvos 6 straipsnyje nurodytas technines apsaugos priemones (toliau – kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis).
- 19 Kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 35 ir 38 konstatuojamųjų dalių, ši nuostata rodo Europos Sąjungos teisės aktų leidėjo norą įtvirtinti specialią kompensacijos sistemą, kuri pradeda veikti teisių turėtojams padarius žalą, iš principo sukeliančią pareigą jiems „atlyginti“ arba „kompensuoti“ (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 41 punktą).
- 20 Vadinasi, valstybės narės, nusprendusios savo nacionalinėje teisėje įtvirtinti šioje nuostatoje numatytą kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį, turi numatyti teisingos kompensacijos mokėjimą teisių turėtojų naudai (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 30 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 19 punktą).

- 21 Be to, Teisingumo Teismas yra pabrėžęs: nebent būtų pripažinta, jog Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas yra neveiksmingas, turi būti laikoma, kad pagal šią nuostatą valstybės narės, kurios numato kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį, įpareigojamos pasiekti tam tikrą rezultatą: būtent, kad jos, įgyvendindamos savo kompetenciją, užtikrintų, kad bus realiai suteikta teisinga kompensacija, skirta teisių turėtojų patirtai žalai atlyginti (šiuo klausimu žr. 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 34 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 57 punktą).
- 22 Taigi, kadangi ši nuostata yra tik fakultatyvus pobūdžio ir joje aiškiai nereglamentuojami skirtingi teisingos kompensacijos sistemos, kurią pagal šią nuostatą reikia nustatyti, kriterijai, laikoma, kad valstybės narės turi didelę diskreciją nustatyti šiuos kriterijus savo vidaus teisėje (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 37 punktą; 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 20 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 20 punktą).
- 23 Visų pirma reikia nurodyti, kad valstybės narės privalo nustatyti asmenis, kurie turi sumokėti šią teisingą kompensaciją, taip pat jos formą, išsamią tvarką ir dydį, laikydamosi Direktyvos 2001/29 ir apskritai Sąjungos teisės (šiuo klausimu žr. 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 23 punktą; 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 21 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 20 punktą).
- 24 Atsižvelgiant į šią didelę diskreciją reikia nurodyti, kad nors šio sprendimo 19–23 punktuose cituota teismo praktika išplėtotą dėl iš atitinkamo mokesčio finansuojamos teisingos kompensacijos sistemų, Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkto negalima aiškinti taip, kad iš principo pagal jį draudžiama valstybėms narėms, nusprendusioms numatyti kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį, šiomis aplinkybėmis pasirinkti nustatyti teisingos kompensacijos, finansuojamos ne iš tokio mokesčio, bet iš jų bendrojo biudžeto, sistemą.
- 25 Iš tiesų, jei ši alternatyvi sistema užtikrina teisingos kompensacijos mokėjimą teisių turėtojams ir jei ši tvarka garantuoja, kad kompensacija realiai bus suteikta, ji turi būti laikoma iš principo atitinkančia esminį Direktyvos 2001/29 tikslą, kaip matyti iš jos 4–9 konstatuojamųjų dalių, užtikrinti aukštą intelektinės nuosavybės ir autorių teisių apsaugos lygį.
- 26 Antra, iš Direktyvos 2001/29 35 ir 38 konstatuojamųjų dalių matyti, kad šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta teisinga kompensacija siekiama deramai kompensuoti teisių turėtojams už naudojimąsi jų kūrinių arba saugomais objektais be jų leidimo. Siekiant nustatyti šios kompensacijos dydį, kaip į vertingą kriterijų reikia atsižvelgti į žalą, kurią patyrė atitinkamas teisių turėtojas, dėl atitinkamo atgaminimo veiksmo (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 39 punktą).
- 27 Vadinas, asmenys, kurie atgamina kūrinius arba saugomus objektus be išankstinio atitinkamų teisių turėtojų leidimo ir kurie dėl to šiems padaro žalos, iš principo turi atlyginti žalą, finansuodami šiam tikslui numatytą teisingą kompensaciją (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 45 punktą ir 2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 69 punktą).
- 28 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas patikslino, jog visiškai nebūtina, kad šie asmenys iš tiesų būtų darę kopijas asmeniniam naudojimui. Iš tiesų, jei atgaminimo įranga ar laikmenos yra jiems prieinamos, šio prieinamumo pakanka norint pagrįsti reikalavimą, kad jie prisidėtų prie teisių turėtojams numatytos teisingos kompensacijos finansavimo (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 54–56 punktus ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 24, 25 ir 64 punktus).

- 29 Iš Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkto aiškiai matyti, kad kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis taikoma tik fiziniams asmenims, kurie asmeniniam naudojimui atgamina ar gali atgaminti kūrinius arba kitus saugomus objektus, nesiekdami tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 43–45 ir 54–56 punktus bei 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 22–25 ir 64 punktus).
- 30 Iš to matyti, kad, kitaip nei fizinių asmenų, kuriems taikoma kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis Direktyvoje 2001/29 nurodytomis sąlygomis, atveju, juridiniams asmenims ši išimtis netaikoma, todėl jie neturi teisės kopijuoti asmeniniam naudojimui negavę išankstinio teisių į kūrinius ar atitinkamus objektus turėtojų leidimo.
- 31 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui taikymas visų pirma skaitmeninio atgaminimo įrangai, aparatams ir laikmenoms, kai juos įgijo ne fiziniai asmenys akivaizdžiai kitiems tikslams, nei kopijuoti asmeniniam naudojimui, nesuderinamas su Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalimi (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 53 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 28 punktą).
- 32 Vadinas, pagal tokį Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkto aiškinimą nedraudžiama prireikus įpareigoti juridinių asmenų finansuoti teisių turėtojams skirtą teisingą kompensaciją mainais už šį kopijavimą asmeniniais tikslais.
- 33 Taigi Teisingumo Teismas pripažino, kad atsižvelgiant į praktinius sunkumus, galinčius kilti siekiant įgyvendinti tokį finansavimą, valstybės narės gali šią teisingą kompensaciją pagrįstai finansuoti iš nustatyto mokesčio, kurį prieš kopijuodami asmeniniam naudojimui mokėtų asmenys, disponuojantys atgaminimo įranga, aparatais ar laikmenomis ir suteikiantys juos fiziniams asmenims (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 46 punktą; 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 27 punktą; 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 24 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 46 punktą).
- 34 Iš tiesų niekas netrukdo tam, kad tokio mokesčio mokėtojai atgautų mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui sumą per aptariamą atgaminimo įrangos, aparatų ar laikmenų suteikimo kainą arba per suteiktos atgaminimo paslaugos kainą. Taigi galiausiai mokesčio našta teks šią kainą mokantiems privatiems naudotojams. Šiomis sąlygomis privatus naudotojas, kuriam suteikiama skaitmeninio atgaminimo įranga, aparatai ar laikmenos arba kuriam teikiama atgaminimo paslauga, iš tiesų laikytinas teisingos kompensacijos „netiesioginiu mokėtoju“, kitaip tariant, realiu jos mokėtoju (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 48 punktą).
- 35 Taigi toks finansavimas, kaip antai nurodytas šio sprendimo 33 punkte, laikytinas atitinkančiu deramą pusiausvyrą, kuri pagal Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamąją dalį turi būti užtikrinta tarp teisių turėtojų ir naudotojų interesų (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 49 punktą; 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 28 ir 29 punktus bei 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 53 punktą).
- 36 Iš šios teismo praktikos matyti, kad pagal galiojančią Sąjungos teisę, nors valstybės narės gali pagrįstai nustatyti sistemą, pagal kurią juridiniai asmenys esant tam tikroms sąlygoms privalo mokėti mokesť, skirtą finansuoti Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatytą teisingą kompensaciją, tokie juridiniai asmenys negali jokių atvejų galiausiai likti realūs minėto mokesčio skolininkai.

- 37 Šią teismo praktiką grindžiantys argumentai taikomi visais atvejais, kai valstybė narė nustato kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį, nepaisant to, ar ji nustato teisingos kompensacijos, finansuojamos iš mokesčio arba, kaip pagrindinėje byloje, iš bendrojo biudžeto, sistemą.
- 38 Iš tiesų reikia priminti, kad teisingos kompensacijos sąvoka nėra apibrėžiama darant nuorodą į nacionalinę teisę, todėl ji turi būti laikoma autonomiška Sąjungos teisės sąvoka ir vienodai aiškinama jos teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 31–33 ir 37 punktus bei 2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 35 punktą).
- 39 Šioje byloje iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad atsižvelgiant į tai, kad atitinkamos išlaidos nesiejamos su konkrečiomis biudžeto įplaukomis, kaip antai surinktomis iš specialaus mokesčio, biudžetinis punktas, skirtas teisingai kompensacijai mokėti, turi būti laikomas finansuojamu iš visų į bendrąją valstybės biudžetą įtrauktų įplaukų, todėl taip pat finansuojamas visų mokesčių mokėtojų, įskaitant juridinius asmenis.
- 40 Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nematyti, kad šioje byloje egzistuoja kokia nors priemonė, leidžianti juridiniams asmenims, kuriems bet kuriuo atveju netaikomas Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas, prašyti atleisti nuo pareigos prisidėti prie minėtos kompensacijos finansavimo ar bent prašyti ją grąžinti (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 25–31 ir 37 punktus bei 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 45 punktą) pagal tvarką, kurią turi nustatyti tik valstybės narės.
- 41 Šiomis aplinkybėmis, kaip pačioje savo klausimo formuluotėje pabrėžė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, tokia teisingos kompensacijos, finansuojamos iš bendrojo atitinkamos valstybės narės biudžeto, sistema negali užtikrinti, kad šios kompensacijos išlaidas galiausiai padengs tik asmeninio naudojimo kopijų naudotojai.
- 42 Atsižvelgiant į visus šiuos vertinimus, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistema, kuri, kaip pagrindinėje byloje, finansuojama iš bendrojo valstybės biudžeto taip, kad neįmanoma tikrinti, kad minėtos teisingos kompensacijos išlaidas padengs asmeninio naudojimo kopijų naudotojai.
- 43 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, Teisingumo Teismui pateikto antrojo klausimo nagrinėti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 5 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama teisingos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistema, kuri, kaip pagrindinėje byloje, finansuojama iš bendrojo valstybės biudžeto taip, kad neįmanoma tikrinti, kad minėtos teisingos kompensacijos išlaidas padengs asmeninio naudojimo kopijų naudotojai.

Parašai.